

Изх.№ 448/05.06.2024 г

ДО

г-жа Илияна Павлова  
Директор „Околна среда“ в БСК

ДО

Росен Сиркъвов  
Главен директор Център „Връзки с членовете на  
БСК

### СТАНОВИЩЕ

На Национално сдружение на кабелни оператори „Клуб 2000“

**ОТНОСНО:** Наредба от 2024 г. за здравните изисквания към устройството на урбанизираните територии /нова/

С тази наредба се определят здравните изисквания към устройството на урбанизираните територии, като се поставят изискванията по раздел II на тази наредба; изискванията за установяване на хигиенно – защитни зони, изискванията, установени с наредбите по Закона за здравето по отношение на обектите с обществено предназначение и факторите на жизнената среда.

Обектите, зоните и териториите, които подлежат на здравна защита са жилищните сгради и сградите със смесено предназначение с жилищни помещения; обектите с обществено предназначение определени от допълнителните разпоредби на Закона за здравето, зони и територии, предназначени за жилищно строителство и зони със смесено предназначение, места, паркове и градини за отдих, вилни зони, курортни зони и зони и територии за отдих и рекреация, курортните ресурси по смисъла на Закона за здравето и други.

На здравна защита подлежат и предприятията за производство на храни и други. Описаните обекти подлежат на здравна защита и когато са разположени извън границите на урбанизираните територии.

За нашето сдружение интерес представляват обектите с излъчващи съоръжения, които са част от електронна съобщителна мрежа, като: приемно-предавателни, базови и радиорелейни станции, радио-и телевизионни предаватели и ретранслатори, радиолокаторни и навигационни станции и други.

За всеки конкретен обект се определя зона на въздействие по реда на Наредба № 9 от 1991 г. за пределно допустими нива на електромагнитни полета в населени територии и определяне на хигиенно-защитни зони около излъчващи обекти (обн., ДВ. бр. 35 от 1991г.). За тези обекти зоната на въздействие се явява хигиенно-защитна зона.

Хигиенно-защитна зона се определя и за възобновяеми източници на електрическа енергия (вятърна и слънчева).

По проекта за Наредбата, сдружението има следните забележки и предложения:

1. Считаме, че Наредба № 9 от 1991 г. за пределно допустими нива на електромагнитни полета в населени територии и определяне на хигиенно-защитни зони около излъчващи обекти (обн., ДВ. бр. 35 от 1991г.) е остаряла и не отчита новите технологии и тенденции в телекомуникациите, развитието на електронно измерителната техника и технологии, както и съвременните световни научни изследвания и виждания за възприемчивостта на живите организми към сумарното въздействие на различни електромагнитни полета.

Ние предлагаме в настоящата наредба да се заложи задължение на компетентните институции в определен срок да разработят нова Наредба за пределно допустими нива на електромагнитни полета в населени територии със съпътстваща методика за изчисление и измерване. При разработването ѝ да са привлекат широка група от експерти, научни работници, изследователи и практики от експлоатационните дружества.

Мотиви: В Наредба № 9 от 1991 г. и методиката към нея съществуват някои неточности при определяне на ефективната хигиенно защитна зона, които не отчитат използваните диаграми на насоченост на атенните. На практика съществуват много случаи на недоволни граждани от разполагането на приемо-предавателни антени в градски условия и съмнения относно редовността на прилаганите процедури при непрозрачни условия. При експлоатацията на тези съоръжения не се следи за ефекта от реконструкция и модернизация на апаратурата, при което излъчваните мощности могат да се завишат многократно.

2. В чл. 18, ал. 2 да се добави „експерти по разпространение на електромагнитни вълни, електромагнитна съвместимост и електромагнитни измервания с квалификация „радиоинженер/магистър“ или „инженер / магистър телекомуникации“.

Мотиви: В предложената редакция не е ясно дали посочените специалисти в достатъчна степен са изучавали и практикували дейности, свързани с физическата същност на разпространение на електромагнитните вълни в различните части на спектъра, както и тяхното въздействие върху живата материя и други чувствителни към електромагнитни смущения устройства.

3. В приложение 3, т. I., т. 55 предлогът „без“ трябва да се замени със „с“.

„т. 55. автосервизи без **с** ремонт на двигатели, изчукване на автомобили и тенекеджийско бояджийски услуги.

Мотиви:

В приложение 3 се дефинират местата, за които следва да се определят хигиенно-защитни зони за обслужващите дейности и обекти, които могат да се извършват/разкриват в самостоятелни сгради и поземлени имоти, разположени в жилищна територия, в зависимост от отделяните вредности и технологията.

В т. 55 са посочени „Автосервизи без ремонт на двигатели, изчукване на автомобили и тенекеджийско бояджийски услуги.“

Но автосервизи без ремонт на двигатели, изчукване на автомобили и тенекеджийско бояджийски услуги не създават вредни емисии, шум или електромагнитни смущения и следователно нямат нужда от определяне на хигиенно защитни зони. Ето защо предлогът „без“ трябва да се замени със „с“

В заключение можем да предложим съдействие в бъдещи разговори, работни срещи, мнения и други при разработването на нормативната уредба, свързана със сектора телекомуникации. Разполагаме с подходящи специалисти с дългогодишен опит в тази сфера.

С уважение:

Валентин Георгиев

Председател на УС „Клуб 2000“